

Uniwersytet
Wrocławski

Tadeusz Bigo o administracji i prawie administracyjnym

– refleksje wrocławskiej szkoły
administratywistycznej

pod redakcją
Tadeusza Kocowskiego
Piotra Lisowskiego
Mateusza Paplickiego

Wrocław 2020

**Tadeusz Bigo o administracji
i prawie administracyjnym
– refleksje wrocławskiej szkoły
administratywistycznej**

**Tadeusz Bigo o administracji
i prawie administracyjnym
– refleksje wrocławskiej szkoły
administratywistycznej**

redakcja naukowa

Tadeusz Kocowski

Uniwersytet Wrocławski

ORCID: [0000-0002-4086-8803](https://orcid.org/0000-0002-4086-8803)

Piotr Lisowski

Uniwersytet Wrocławski

ORCID: [0000-0002-8154-3167](https://orcid.org/0000-0002-8154-3167)

Mateusz Paplicki

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu, Wydział Lekarski,
Zakład Traumatologii i Medycyny Ratunkowej Wieku Rozwojowego

ORCID: [0000-0002-4169-9298](https://orcid.org/0000-0002-4169-9298)

Staraniem

Instytutu Nauk Administracyjnych Wydziału Prawa, Administracji
i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

oraz

Stowarzyszenia Absolwentów Wydziału Prawa, Administracji
i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego „Uniwersytecka”

Wrocław 2020

Kolegium Redakcyjne

prof. dr hab. Leonard Górnicki – przewodniczący

dr Julian Jezioro – zastępca przewodniczącego

mgr Aleksandra Dorywała – sekretarz

mgr Ewa Galyga-Michowska – członek

mgr Bożena Górna – członek

mgr Tadeusz Juchniewicz – członek

Recenzent: *dr hab. Katarzyna Kokocińska, prof. UAM*

© Copyright by Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Korekta: *Anna Noga-Grochola*

Projekt i wykonanie okładki: *Karolina Drozd*

Na stronie 7 Tadeusz Bigo. Fot. „Foto Słońce” Wrocław, czerwiec 1948. Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego, sygnatura AU-I-3 poz 5.

Skład i opracowanie techniczne: *Aleksandra Kumaszcza, eBooki.com.pl*

Druk: *Drukarnia Beta-druk, www.betadruk.pl*

Wydawca

E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

ISBN 978-83-66601-20-8 (druk)

ISBN 978-83-66601-21-5 (online)

Tadeusz Bigo
(1894-1975)

Studiował prawo na Uniwersytecie Wiedeńskim i Uniwersytecie Jagiellońskim, na którym w 1919 r. obronił pracę doktorską. Habilitację uzyskał w 1928 r. na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W 1946 r. rozpoczął wykłady na Wydziale Prawno-Administracyjnym Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie w latach 1947–1948 i 1951–1954 pełnił funkcję dziekana. Współtwórca wrocławskiej Szkoły Nauki Administracji i Prawa Administracyjnego. Twórca klasycznej teorii samorządu terytorialnego i autor fundamentalnych prac w tym zakresie: *Związki publiczno-prawne w świetle ustawodawstwa polskiego* (1928) i *Z ustrojowych zagadnień samorządu* (1933).

Spis treści

TADEUSZ KOCOWSKI, PIOTR LISOWSKI, MATEUSZ PAPLICKI, Wprowadzenie	11
JULIAN JEZIORO, Wybrane problemy związane z korzystaniem z cudzej twórczości naukowej i dydaktycznej na tle uregulowania prawa autorskiego, dotyczącego wypisów, antologii i prawa cytowania.....	17
CZĘŚĆ I. O ADMINISTRACJI, NAUCE O NIEJ I PRAWIE ADMINISTRACYJNYM	
KAROL KICZKA, O poglądach naukowych Profesora Tadeusza Bigi	31
JAN JEŻEWSKI, Nauka administracji – między prawem a polityką	41
JERZY SUPERNAT, Pojęcie administracji	49
JOLANTA BLICHARZ, Pojęcie prawa administracyjnego	59
CZĘŚĆ II. PORZĄDEK PRAWNY ADMINISTRACJI I FORMY JEJ DZIAŁANIA	
PIOTR LISOWSKI, Charakterystyka porządku prawnego administracji – źródła prawa administracyjnego (pkt a–d)	71
BARBARA KOWALCZYK, Prawo międzynarodowe a prawo administracyjne	81
ŁUKASZ PRUS, Prawo zwyczajowe i zwyczaje administracyjne	91
BARBARA ADAMIAK, Koncepcja aktu administracyjnego w wizji Tadeusza Bigi ..	97
ANDRZEJ BORKOWSKI, Koncesja w publicznym prawie gospodarczym	107
ADAM BŁAŚ, Problem uznania administracyjnego w ujęciu Profesora Tadeusza Bigi	115
KRZYSZTOF SOBIERSKI, Koncepcja przymusu administracyjnego Profesora Tadeusza Bigi	119
WITOLD MAŁECKI, Profesor Tadeusz Bigo i prawo górnicze	127
MACIEJ BŁAŻEWSKI, Prawo wyłączeniowe w świetle poglądów Tadeusza Bigi	135
CZĘŚĆ III. USTRÓJ ADMINISTRACJI – ZAGADNIENIA WYBRANE	
MARCIN MIEMIEC, Decentralizacja	145
MARCIN MIEMIEC, Samorząd terytorialny.....	149
DOMINIKA CENDROWICZ, AGNIESZKA CHRISIDU-BUDNIK, Związki międzykomunalne	155
MAGDALENA TABERNACKA, Samorząd nieterytorialny	165

MARCIN MIEMIEC, Organ a urząd administracji państwowej	175
ANDRZEJ PAKUŁA, Podział pracy między organy administracji publicznej	179
RENATA RASZEWSKA-SKAŁECKA, Zakłady	187
MATEUSZ PAPLICKI, Zakład administracyjny a Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	197
JOLANTA BLICHARZ, Fundacje	207
MARCIN MIEMIEC, Nadzór nad administracją zdecentralizowaną	215
CZĘŚĆ IV. RZECZY PUBLICZNE	
KRZYSZTOF HORUBSKI, Rzeczy publiczne w powszechnym używaniu	223
TADEUSZ KOCOWSKI, Przedsiębiorstwo prywatne, państwowe, komunalne	229
MACIEJ GUZIŃSKI, Ciężary publiczne	239
CZĘŚĆ V. VARIA	
MAGDALENA TABERNACKA, MAŁGORZATA GIEŁDA, Publiczne prawo podmiotowe	249
RENATA KUSIAK-WINTER, Profesor Tadeusz Bigo o odpowiedzialności	257
PIOTR JANIAK, Koncepcja kar administracyjnych w ujęciu Tadeusza Bigi	265
LISTY	
JERZY CHROBAK, [List do Czytelników]	273
ANNA KORDIK, [List do Czytelników]	275
GRAŻYNA FRISTER, List do Profesora Bigi	279

Publikacje z dyscypliny nauki prawne – prawo administracyjne, które ukazały się w e-Wydawnictwie WPAE UWr

Jerzy Korczak, Piotr Lisowski, Adam Ostapski, *Ustrój samorządu terytorialnego. Materiały dydaktyczne*, Wrocław 2013

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/39860>

Jan Dytko, *Proceduralnoprawna determinacja nadzoru wojewody nad działalnością prawotwórczą organów jednostek samorządu terytorialnego*, Wrocław 2013

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/40159>

Norbert Banaszak, *Rzecznik Praw Obywatelskich wobec administracji samorządu terytorialnego*, Wrocław 2013

Dostęp online: <https://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/41087>

Iwona Derucka, *Prawne gwarancje realizacji zadań ochrony środowiska w procedurze planowania przestrzennego w gminie*, Wrocław 2013

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/41616>

Województwo, region, regionalizacja 15 lat po reformie terytorialnej i administracyjnej: II Wydziałowa Konferencja Kół Naukowych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, 21-22 listopada 2013 r., red. Jerzy Korczak, Wrocław 2013

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/41668>

Mediacje ponad podziałami, red. Magdalena Tabernacka, Wrocław 2013

Dostęp online: <http://bibliotekacyfrowa.pl/publication/42209>

Ubóstwo w Polsce, red. Jolanta Blicharz, Lidia Klat-Wertelecka, Edyta Rutkowska-Tomaszewska, Wrocław 2014

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/50393>

Jolanta Blicharz, *Problem mobbingu jako formy wykluczenia społecznego i prawnego*, Wrocław 2014

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/53083>

Barbara Kowalczyk, *Polski system azylowy*, Wrocław 2014

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/62929>

Zarządzanie szkołą wyższą, red. Jolanta Blicharz, Agnieszka Chrisidu-Budnik, Aleksandra Sus, Wrocław 2014

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/63755>

Jerzy Korczak, Piotr Lisowski, Adam Ostapski, *Ustrój samorządu terytorialnego.*

Materiały dydaktyczne, wyd. 2 zaktualizowane i rozszerzone, Wrocław 2014

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/63934>

Jolanta Blicharz, *Ustawa o zasadach prowadzenia zbiorów publicznych. Komentarz*, Wrocław 2015

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/71760>

Współpraca transgraniczna w administracji publicznej, red. Renata Kusiak-Winter, Wrocław 2015

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/73406>

Administracja publiczna wobec wyzwań i oczekiwań społecznych, red. Małgorzata Giełda, Renata Raszevska-Skałeczka, Wrocław 2015

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/73349>

Administracja publiczna pod rządami prawa. Księga pamiątkowa z okazji 70-lecia urodzin prof. zw. dra hab. Adama Błasia, red. Jerzy Korczak, Wrocław 2016

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/79804>

Prawno-administracyjne aspekty sytuacji osób niepełnosprawnych w Polsce, red. Małgorzata Giełda, Renata Raszevska-Skałeczka, Wrocław 2015

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/79973>

Jolanta Blicharz, *Fundacje. Wybrane zagadnienia*, Wrocław 2016

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/80003>

Regulamin studiów w Uniwersytecie Wrocławskim. Komentarz, red. Aleksandra Szadok-Bratuń, Wrocław 2016

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/80004>

Maciej Błażewski, *Zasada wolności budowlanej w procesie budowlanym. Studium administracyjnoprawne*, Wrocław 2016

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/82518>

Jerzy Korczak, Piotr Lisowski, Adam Ostapski, *Ustrój samorządu terytorialnego. Materiały dydaktyczne, wydanie trzecie zaktualizowane i rozszerzone*, Wrocław 2017
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/81797>

Trzeci sektor i ekonomia społeczna. Uwarunkowania prawne. Kierunki działań, red. Jolanta Blicharz, Lidia Zacharko, Wrocław 2017
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/84272>

Dominika Cendrowicz, *Sytuacja administracyjnoprawna adresata świadczeń z zakresu pomocy społecznej*, Wrocław 2017
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/85266>

Jolanta Blicharz, *Współdziałanie jednostek samorządu terytorialnego w formach zrzeszeń krajowych i międzynarodowych. Komentarz do ustawy o zasadach przystępowania jednostek samorządu terytorialnego do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych*, Wrocław 2017
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/92607>

Łukasz Prus, *Ochrona uzasadnionych oczekiwań jednostki jako zasada ogólna europejskiego prawa administracyjnego*, Wrocław 2018
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/94900>

Cywilizacja administracji publicznej. Księga jubileuszowa z okazji 80-lecia urodzin prof. nadzw. UW dr hab. Jana Jeżewskiego, red. Jerzy Korczak, Wrocław 2018
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/95307>

Jolanta Behr, Jolanta Blicharz, *Ochrona prawna przed wykluczeniem społecznym*, Wrocław 2018
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/95775>

Anna Albin, *Gmina w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi*, Wrocław 2018
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/95964>

Comparative Perspectives for Public Administration and Administrative Law, red. Dominika Cendrowicz, Agnieszka Chrisidu-Budnik, Wrocław 2018
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/95859>

Ochotnicze Straże Pożarne. Zadania – Samorząd – Bezpieczeństwo. Raport z badań, red. Tadeusz Kocowski, Maciej Błażewski, Wrocław 2018
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/100567>

Maciej Błazewski, Jolanta Behr, *Środki prawne ochrony danych osobowych*, Wrocław 2018

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/100544>

Renata Kusiak-Winter, *Odpowiedzialność administracji publicznej. Struktura odpowiedzialności z perspektywy determinantów prawnych*, Wrocław 2019

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/101621>

Spółdzielnie socjalne oraz organizacje pozarządowe wsparciem dla zagrożonych wykluczeniem, red. Jolanta Blicharz, Tadeusz Kocowski, Mateusz Paplicki, Wrocław 2019

Dostęp online: <https://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/108083>

Jolanta Blicharz, Tadeusz Kocowski, Mateusz Paplicki, *Spółdzielnie socjalne przeciw wykluczeniu społecznemu. Raport*, Wrocław 2019

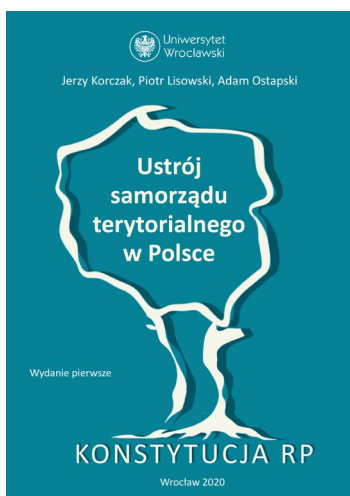
Dostęp online: <https://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/108240>

Renata Raszevska-Skałeczka, *Szkola publiczna jako zdecentralizowany podmiot administracji publicznej. Studium administracyjnoprawne*, Wrocław 2019

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/101879>

Jolanta Blicharz, Lidia Zacharko, *Globalizm a personalizizm wobec administracji publicznej. Studium prawn-administracyjne*, Wrocław 2019

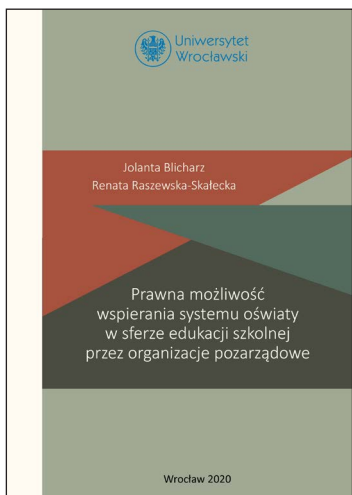
Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/103107>

Jerzy Korczak, Piotr Lisowski, Adam Ostapski, *Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce*, Wrocław 2020

Dostęp online:

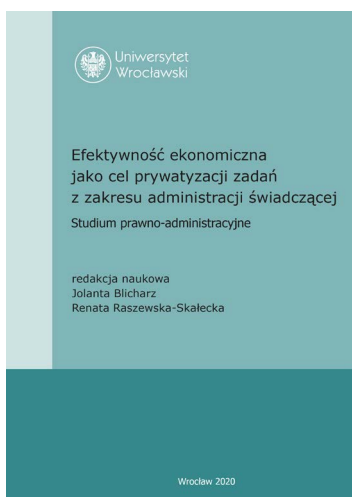
<https://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/115903>

Jolanta Blicharz, Renata Raszewska-Skałeczka, *Prawna możliwość wspierania systemu oświaty w sferze edukacji szkolnej przez organizacje pozarządowe*, Wrocław 2020

Dostęp online:

<https://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/118710>

Efektywność ekonomiczna jako cel prywatyzacji zadań z zakresu administracji świadczącej. Studium prawno-administracyjne, red. Jolanta Blicharz, Renata Raszewska-Skałeczka, Wrocław 2020

Dostęp online: <https://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/121121>

Książka ta poświęcona sylwetce i myśli naukowej, która przyświecała Profesorowi Bigo, stanowi przykład naukowego dyskursu prowadzonego wokół Jego dokonań badawczych przez wybitnych przedstawicieli doktryny nauki i prawa administracyjnego. Recenzowana monografia stanowi efekt prowadzonych badań przez znanych i cenionych naukowców Uniwersytetu Wrocławskiego, którzy dzielą się swoimi refleksjami nad podstawowymi pojęciami i instytucjami nauki i prawa administracyjnego. Ich udział podkreśla szczególny walor opracowania.

Z tych też powodów przedstawioną do recenzji monografię ocenić należy bardzo wysoko. Jest ona bowiem niezwykle wartościowa merytorycznie. Posiada również walor nowości.

Z recenzji dr hab. Katarzyny Kokocińskiej, prof. UAM

ISBN 978-83-66601-20-8 (druk)

ISBN 978-83-66601-21-5 (online)